

prodejích stěžovatelových. Úvah a přesného zjištění bylo zapotřebí v tomto směru tím více, že se obžalovaný hájil v případě Ž-ého výslovně tím, že si nevšiml, že na faktuře stálo, že firma jest majitelem zboží až do úplného zaplacení, a i v případě firmy A. nepřiznal se obžalovaný k tomu, že věděl, že jedná proti příkazu vlastníka zboží protiprávně, prodá-li je, aniž před prodejem a nebo současně s ním firmě zaplatí, co mu na zboží vyúčtovala. Nedošlo-li však v rozhodovacích důvodech ku zjištění vědomí obžalovaného o protiprávnosti jeho jednání, není odsuzující výrok opodstatněn zjištěnými skutečnostmi po stránce subjektivní, takže rozsudek spočívá v této části na nesprávném použití zákona a jest zmatečným podle čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř., to tím více, že rozsudek co do zboží od Ž-ého pocházejícího neobsahuje ani zjištění, tím méně náležité rozvedení a odůvodnění ve směru přivlastnění si ho a za sebou zadržení. Jelikož bylo zákona nesprávně použito odsuzujícím výrokem v neprospěch obžalovaného, bylo podle Šu 290 tr. ř. postupovati tak, jakoby byl doličený zmatek stížností uplatněn, a uznati, jak se stalo, jelikož pro nedostatek subjektivních zjištění nelze rozhodnouti již ve věci samé. Dlužno podotknouti, že přes slovné znění zmíněných výhrad prodej sám o sobě sotva se přičil předpokladům dodatelů a účelu, za jakým obžalovanému zboží zaslali. Dodatelé nemohli býti v pochybnostech o tom, že obžalovaný žádá zásilky zboží za účelem obchodování a že teprve dalším prodejem zboží opatří si prostředky, jimiž dodatelům zásilky zaplatí. Správnému hodnotění vztahů mezi stěžovatelem a dodatelem vyhoví proto spíše výklad jich v ten smysl, že dodatelé souhlasili s prodejem i před úplným zaplacením, a že předpokládali a důvěřovali obžalovanému v tom směru, že pak vstoupí výtěžek obžalovaným docílený na místo zboží, za něž ho docílil, jinými slovy, že obžalovaný, prodávaje zboží, dodatelům nezaplacené, přijme od svých odběratelů kupní ceny jen jako zmocněnec a v zastoupení dodatele, a podrží tuto částku se souhlasem osoby k ní oprávněné a k přijetí jejímu ho zmocnivší jako statek cizí, jímž — pokud není vyšší, než cena dodatelem započítaná — nesmí nakládati jinakým způsobem než odvedením dodateli. Při takovém výkladu příčin svěření a vůle súčasnných osob podle předpisu Šu 914 obč. zák. a článku 278 obch. zák. bylo by předmět zpronevěry správně shledati ve výtěžku, jehož obžalovaný docílil prodejem zboží mu svěřeného a nikoliv ve zboží samém.

Čís. 2277.

Nedostatek celkového zjištění skutkového stavu nezakládá zmatečnosti (§ 281 čís. 5 tr. ř.), jsou-li bezvadně zjištěné okolnosti, jichž se rozsudek dovolává na vyloučení objektivní skutkové podstaty (viny), takového rázu, že by vezdy musely vésti k sprostění (§ 270 čís. 5 tr. ř.).

Beztrestné (dobrovolné) ustoupení od trestného činu jest možno jen při pokusu, nikoliv při dokonaném deliktu.

Dokonaný zločin ve smyslu Šu 214 tr. zák. zakládá již pouhé snažení se (snaha), by vyjevení zločinu (vypátrání pachatele) bylo překaženo nebo stíženo, je-li projeveno určitým pozitivním činem.

Snaha vyzvednouti z nádražní šatny kufřík, obsahující předměty, vztahující se na zločin vyzvědačství.

Pojem »tajení pŕtahů« předpokládá pozitivní činnost pachatelovu; nestačí pouhá jich držba (uschovného listku).

(Rozh. ze dne 5. února 1926, Zm II 89/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 8. října 1924, jímž byli obžalovaní Theodor G. a Eugen B. podle Šu 259 čis. 3 tr. ř. sprostěni z obžaloby pro zločin podle Šu 214 tr. zák., zavrhl co do výroku, jímž byl obžalovaný Eugen B. sprostěn z obžaloby pro zločin podle Šu 214 tr. zák. Naproti tomu jí vyhověl, pokud čelila proti sprostěni obžalovaného Theodora G-a z obžaloby pro tž zločin, zrušil napadený rozsudek v tomto sprostřujícím výroku jako zmatečný a věc vrátil nalézacímu soudu, by jí znova projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Z doslovu Šu 214 tr. zák. plyne, že již pouhé snažení se (snaha), by vyjevení zločinu (vypátrání pachatele) bylo překaženo nebo ztíženo, bylo-li vyjádřeno určitým pozitivním činem, zakládá čin dokonaný. Z této zvláštní skutkové podstaty zločinu podle Šu 214 tr. zák. dlužno posuzovati možnost (dobrovolného) odstoupení od trestného činu jako důvodu trestnosti vylučujícího, jež může přijíti v úvahu jen při pokusu, nikoli však při dokonaném deliktu. To předeslav přistupuje Nejvyšší soud jako soud zrušovací ku přezkoumání zmateční stížnosti státního zastupitelství. Ta napadá sprostřující rozsudek ohledně obou obžalovaných a ohledně všech trestných činů za vinu jim kladených z důvodů Šu 281 čis. 3, 4, 5 a 9 a) tr. ř.

I. V příčině osvobozujícího výroku pro zločin podle Šu 214 tr. zák. vytýká stížnost rozsudku především zmatek podle Šu 281 čis. 5 tr. ř., protože rozsudek spokojuje se v důvodech jen zcela povšechným obrátem, že soud nabyl úplného přesvědčení o nevině obžalovaných, aniž uvedl přesně a nepochybně, které skutečnosti, důležité pro posouzení trestnosti činu obžalovaných, vzal za prokázané a které nikoli. Již v tomto nedostatku spatřuje stížnost nejasnost a neúplnost ve smyslu Šu 281 čis. 5 tr. ř. Rozsudek omezuje se na všeobecný poukaz na obsah obžalovacího spisu, uvádí stručně obsah hájení se obžalovaných, reprodukuje z celého obsáhlého průvodního materiálu jediné části výpovědi svědků Dra Otty S-a a Karla S-ha a dospívá na tomto podkladě k závěru, že soud na základě těchto výsledků hlavního přelíčení dospěl k přesvědčení o nevině obžalovaných ve směru Šu 214 tr. zák., ba že není tu dána ani objektivní skutková podstata uvedeného zločinu. Pak vypočítává rozsudek řadu okolností, které pokládá (nepokládá) za zjištěné, a pro které, pokud se týče pro jichž nedostatek má subjektivní, pokud se týče objektivní skutkovou podstatu zločinu za vyloučenu. Celkového zjištění skutkového stavu, který sloužil výroku nalézacího soudu

za podklad, důvody neobsahují. Nelze popřít, že tento způsob odůvodnění sprostujícího výroku nevyhovuje všeobecnému předpisu Šu 270 čis. 5 tr. ř., platnému i pro osvobozující rozsudky. Než přes to nelze tvrditi, že by tato nezákonnost nutně činila rozsudek již ve výroku o r o z h o d u j í c í c h s k u t e č n o s t e c h nejasným a neúplným, a proto zmatečným. Neboť, jsou-li okolnosti, jichž se rozsudek na vyloučení objektivní skutkové podstaty pokud se týče viny obžalovaných dovolává, nebo některá z nich, takového rázu, že by za všech okolností, i kdyby nalézací soud vycházel jinak z celého skutkového stavu, obžalobě podkladem jsoucího, musily vésti ke sprostění toho kterého obžalovaného, a jsou-li samy o sobě bezvadně zjištěny, nelze, nebylo-li vyhověno předpisu Šu 270 čis. 5 tr. ř. v ostatních směrech, spatřovati dostatečný důvod, by zrušen byl rozsudek ve výroku jako zmatečný. Ve směrech těch nutno prostě pokládati za to, že nalézací soud vycházel ze skutkového stavu, jak byl v obžalovacím spisu vylíčen. Proto třeba zkoumati další výtky, jimiž zmateční stížnost napadá jednotlivá zjištění.

a) Především zjišťuje rozsudek, že již dávno před 17. prosincem 1922, kdy obžalovaný G. mluvil s policejním presidentem R-ým, a též dne 29. září 1922, kdy byl kufr S-ho na nádraží uložen, bylo trestní vyšetřování proti B-ovi, N-ému a soudr. již v proudu a skončilo i rozsudkem, za kteréhož stavu věcí nelze již mluvit o tom, že obžalovaní B. a G. chtěli v listopadu 1922 zatajiti půtahy vedoucí k objevení zločinu vyzvědačství, nebo jich objevení stížiti. Právem vytýká těmto vývodům rozsudku stížnost zmatečnost podle Šu 281 čis. 5 a 9 a) tr. ř. Zmateční stížnost poukazuje na policejní zprávu, při hlavním přelíčení čtenou, podle níž dne 18. prosince 1922 nebylo trestní řízení proti Karlu S-ovi ještě skončeno, dále na rozsudek v trestní věci proti Aloisu B-ovi a spol., rovněž při hlavním přelíčení čtený, podle něhož zmíněná trestní věc skončena byla v první stolici rozsudkem teprve dne 19. ledna 1923. Jeli-kož rozsudek nedovolává se těchto listin, nelze mluvit o rozporu se spisy ve smyslu Šu 281 čis. 5 tr. ř., ovšem ale jde tu o nejasnost a neúplnost rozsudku ve výroku rozhodujícím, protože rozsudek z této ne-
správně uvedené doby zakončení trestního řízení pro vyzvědačství odvozuje nemožnost, dopustiti se zločinu podle Šu 214 tr. zák. Tím ovšem stává se vratkým nejen skutkový podklad, na němž buduje rozsudek závěr, že v době závažného zakročení obžalovaných G-a a B-y byl zločin vyzvědačství, spáchaný B-em a S-em, dávno již objeven, nýbrž i tento závěr sám, jehož správnost napadá stížnost z důvodu Šu 281 čis. 9 a) tr. ř. Budiž proto jen mimochodem podotknuto, že, byť i ovšem vyzvědačská činnost B-ova, S-ho a N-ého byla s a m a o s o b ě pátrající vrchnosti známa, přec teprve právě nález kufríku S-ova a fotografických snímků v něm ukrytých bylo objevením, že Karel S. dopustil se vyzvědačství též ofotografováním dalších důležitých vojenských dokumentů (mater. plánu H.), což před tím nebylo ještě známo, a pro kterýžto další skutek byl později on i B. rovněž odsouzen. V tomto smyslu bylo též mluvit o »objevení« zločinu (§ 214 tr. zák.) a byl by i právně pochybeným rozsudek, vylučující možnost tu proto, že »zločin vyzvědačství« byl v tu dobu dávno objeven.

b) Dalším důvodem, z něhož rozsudek vylučuje vinu obžalovaných, jest, že soud neshledal dokázaným, že G. nebo B. chtěl kufřík S-ův ze šatny vyzvednouti. Dovolávat se tvrzení G-ova, že ve své kanceláři řekl jen, by se zeptali, zda nějaký kufřík na nádraží v šatně leží, a dále okolnosti, že B. ani toho neučinil, jsa přesvědčen, že bez hesla nelze kufr vyzvednouti. Při tom poukazuje rozsudek na to, že uschovací lístek sám o sobě byl úplně bezcenným prostředkem k vyzvednutí kufru. Tento odstavec důvodů napadá zmateční stížnost s hlediska Šu 281 čís. 5 ve spojení s čís. 3 a 4 tr. ř. Vytýká především rozsudku rozpor se spisy a neúplnost, — ve skutečnosti přichází v úvahu jen tato, neboť pro uplatňování rozporů se spisy, jež ostatně stížnost ani blíže neoznačuje, chybí reprodukce obsahu spisů, jež by mohla býti porovnávána se skutečným obsahem, jelikož rozsudek pomíjí mlčením, že byla otázka pokusu, vyzvednouti kufřík S-ho z nádražní šatny, již jednou předmětem soudního jednání v trestní věci Marie H-ové pro podvod, v níž bylo zjištěno rozsudkem zemského trestního soudu v Praze Vr XXVI 1307/25, při hlavním přelíčení čteným, že H-ovou poslal na nádraží za účelem vyzvednutí kufříku obžalovaný G., dav jí s sebou uschovný lístek na ono zavazadlo, a rovněž pomíjí mlčením výpovědi svědků Olgy P-ové, Anny U-ové a Ludmily O-é, při hlavním přelíčení slyšených, a čtených protokolů s Miroslavem Z-ým, Josefou P-ovou a Annou P-ovou v tomto směru zvláště významných. Tutěž vadu neúplnosti spatřuje stížnost i v úplném pomínutí vlastního opětného udání obžalovaného G-a, že obžalovaný B., ukazuje mu složní lístek, tázal se ho, zda by nebylo možno kufřík ze šatny vyzvednouti, na čemž obžaloba buduje závěr, že oba obžalovaní jednali při pokusu, vyzvednouti kufřík ze šatny, ve vzájemné dohodě a že obžalovaný B. odevzdal složní lístek obžalovanému G-ovi, by jeho pomocí S-ův kufřík ze šatny vyzvedl. Důvod zmatku čís. 4 Šu 281 tr. ř. uplatňuje stížnost proti usnesení soudu, jímž zamítnut byl návrh veřejného obžalobce na osobní výslech Miroslava Z-ého a Josefy P-ové o tom, že Marie H-ová s ú s c h o v n ý m l í s t k e m v r u c e pokusila se o to, kufřík v šatně vyzvednouti. Posléze uvedený zmatek není ovšem opodstatněn, pokud se týče nemůže podle posledního odstavce Šu 281 tr. ř. býti uplatňován. Neboť, byť i poukaz soudu na okolnost, že veřejný obžalobce v obžalobě sám se spokojil s pouhým čtením protokolů, nebyl místným, jelikož tím, že svědkyní H-ové bylo přiznáno právo, odepřítí svědectví, procesní situace podstatně se změnila, přece jest na snadě, že by jmenovaní svědci po tak dlouhé době musili se jen spokojiti poukazem na to, co již podle svých u soudu sepsaných protokolů dříve byli seznali, a není patrné, že by při tomto výsledku opětný osobní výslech svědků byl měl na přesvědčení soudu větší vliv, než přečtení oněch protokolů, to tím spíše, jelikož sčelení svědků se svědkyní H-ovou, na niž veřejný obžalobce rovněž poukazyval, byla, když byl soud H-ové přiznal právo nevypovídati, sama sebou vyloučena.

Pomínutí oněch důležitých průvodů v důvodech rozsudku zakládá však zmatek Šu 281 čís. 5 tr. ř. Neboť výsledky hlavního přelíčení proti Marii H-ové a výpovědi hlavních svědků ji usvědčujících jsou tako-

vého rázu, že nesměly býti pominuty při čerpání a odůvodňování přesvědčení soudu v otázce, zda obžalovaní B. a G. chtěli S-ův kufrík vyzvednouti z nádražní šatny. Zajisté nemusí býti pouhé vyzvednutí kufríku ze šatny ještě činností, která by sama o sobě postačovala k odsouzení obžalovaných pro zločin podle §u 214 tr. zák. Musilo by se státi s vědomím, že kufrík bude po případě obsahovati předměty, vztahující se na zločin vyzvědačství S-ovi a soudr. za vinu kladený a v úmyslu, v kladném případě předměty ty před pátrající vrchností ukrýti neb je z jejího dosahu odstraniti. Než vyzvednutí kufríku jest nutným předpokladem takové činnosti, a jest tedy, pokud tyto další podmínky §u 214 tr. zák. nejsou rozsudkem bezvadně vyloučeny, nepochybně skutečností rozhodující ve smyslu §u 281 čís. 5 tr. ř. Totéž platí i o opětném udání obžalovaného G-a, rozsudkem pominutém, o dotazu obžalovaným B-ou u něho učiněného, na němž, jak uvedeno, buduje obžaloba závěry o vině obžalovaného B-y. Zmateční stížnost napadá též tvrzení rozsudku, že úschovný lístek sám o sobě byl úplně bezcenným prostředkem k vyzvednutí kufru. Budiž ponecháno stranou, je-li možno i osobě soukromé vyzvednouti zavazadla ze šatny i b e z lístku, poněvadž by okolnost ta správností tvrzení rozsudku se netýkala. Označuje-li zmateční stížnost nesprávným právní názor rozsudku, že úschovný lístek sám o sobě byl bezvýznamným a že držba pŕtahů — jímž může býti i úschovný lístek — sama o sobě byla v souzeném případě něčím nezavadným, stačí poukázati na to, že podobný právní názor v rozsudku, jenž označuje lístek toliko za úplně bezcenný prostředek k v y z v e d n u t í k u f r u, vůbec není vysloven. Jelikož se rozsudek otázkou, zda i sám úschovný lístek byl již pŕtahem ve smyslu §u 214 tr. zák. — patrně proto, že ani spis obžalovací otázku tu nenadhodil, nýbrž podle důvodů spatřoval trestnou činnost obžalovaných v pokusu vyzvednouti kufrík za účelem zatajení jeho obsahu — vůbec nezabýval, netřeba se ani tu o ní šířiti, a budiž jen mimochodem na to poukázáno, že by pouhá d r ů b a pŕtahů nepostačovala s a m a o s o b ě, jak rozsudek na jednom místě správně zdůrazňuje, s hlediska §u 214 tr. zák. k opodstatnění jeho skutkové podstaty, jež předpokládá jich zatajování, tedy pozitivní činnost pachatelovu, čelící k výsledku tam naznačenému.

c) Rozsudek srošřuje dále obžalované z obžaloby podle §u 214 tr. zák., poněvadž nepokládá za vyloučeno, že by obžalovaní, i kdyby byli kufr ze šatny vyzvedli, učinili o jeho jsoucnosti a obsahu podle ustanovení §u 67 tr. zák. oznámení policejnímu úřadu, ježto o tom, jenž kufr vyzvednul, nelze ještě tvrditi, že ho zatajil nebo objevení jeho stížil, není-li o zatajení jiného důkazu. Soud vyslovuje přesvědčení, že by jak obžalovaný G., tak i B., kdyby byli kufr vyzvedli a shledali v něm věci podezřelé, b y l i j a k o p r á v a z n a l í p r á v n í z á s t u p c o v é učinili o tom policejnímu ředitelství oznámení. Přesvědčení to i později ještě znovu zdůrazňuje v příčině B-y, čímž dává na jevo své přesvědčení, že obžalovaní neměli v úmyslu, kufrík zatajiti, zejména kdyby byli v něm našli něco podezřelého. Nelze důvodně tvrditi, jak činí zmateční stížnost, uplatňujíc zmatek §u 281 čís. 5 tr. ř., že nalézací soud dotýčný výrok rozsudku ničím nedoložil, čímž patrně má býti naznačena vada nedo-

statku důvodů. Soud poukazuje výslovně na to, že pro zatajení, které by ještě nebylo opodstatněno pouhým vyzvednutím kufru, tedy pro další činnost ukryvací, není jiného důkazu, ba že naopak svědčila by proti němu u obžalovaných znalost práva. V tomto poukazu jest spatřovati formální odůvodnění výroku rozsudku a jelikož § 281 čís. 5 tr. ř. nepřipouští zkoumati postačitelnost uvedených důvodů, mohl by rozsudek vzhledem k tomuto pro otázku viny podle §u 214 tr. zák. rozhodujícimu výroku uznán býti zmatečným podle čís. 5 §u 281 tr. ř. jen tehdy, kdyby stížnost mohla prokázati jiný z nedostatků tohoto ustanovení zákona. To děje se jen ohledně obžalovaného G-a, kde vytýká se rozsudku neúplnost (současně vytýkaný rozpor se spisy jest vyloučen, ježto stížnost ani tu neoznačuje protokol, jehož obsah v rozsudku nesprávně by byl reprodukován) proto, že rozsudek úplně pomíjí vlastní zodpovídání obžalovaného G-a, že měl podezření, že se v kufríku nalézají peníze a že se chtěl k nim dostat, bez ohledu na to, zda pocházejí z vyzvědačství, čili nie. Rovněž vytýká stížnost pomnutí dalšího udání G-a při hlavním přeličení, že měl Jiří N-ý v kufru cestovní pas, jenž by potvrdil pátrajícimu úřadu, že byl jako vyzvědač v Gdansku, což on popíral, a což by ho bylo, pakli by bylo prokázáno, zabilo. Přisvědčiti jest zmateční stížnosti, že jest alespoň pochybno, zda by prvý soud i ohledně obžalovaného G-a byl dospěl k témuž přesvědčení o případném dalším počínání si s vyzvednutým kufríkem, kdyby byl seznal, že obsah jeho jest, byť i v jiném směru, velmi důležitým pro osud jeho klientů, a zda by nebyl naopak alespoň ohledně obžalovaného G-a došel k přesvědčení, že úmyslem jeho nebylo jen kufrík vyzvednouti, nýbrž i případný pro usvědčení jeho klientů z dalšího vyzvědačství důležitý obsah z dosahu pátrající vrchnosti odstraniti, jak mu klade za vinu obžaloba. V příčině obžalovaného B-y zůstává podle toho, co uvedeno, důvodné sprostění zmateční stížností nevyvráceno.

d), e) Rozsudek odůvodňuje sprostující výrok i přesvědčením, odvozaným z výpovědi svědka S-ho, že obžalovaní musili býti pevně přesvědčeni, že v kufru nic podezřelého ani závadného není, zejména, že nevěděli, že tam byly snímky v obžalobě blíže naznačené. K tomu dodává rozsudek, že soud nemohl na základě výsledků průvodního řízení nabýti pevného přesvědčení, jakým způsobem se snímky do kufru dostaly, a že též nevyloučil možnost, že v době po odevzdání kufru do šatny nějaká třetí osoba, která znala heslo, kufrík S-ho vyzvedla, otevřela, fotografie do svrchníku strčila a kufrík pak do šatny zpět uložila; kdo to mohl býti, o tom soudu na základě spisů nebyl podán ten nejmenší pŕtah. K dotýcným výrokům rozsudku nesou se zejména výtky zmatečnosti podle §u 281 čís. 4 a 5 tr. ř., jak je stížnost v druhém, třetím a čtvrtém odstavci blíže rozvádí. Jest to výtku rozporu (čís. 5) při reprodukci výpovědi svědka Dra S-a se spisy o době rozhovoru s Karlem S-em ve vyšetřovací vazbě; výtku nedostatku důvodů a neúplnosti ve výroku, že soud úplně uvěřil svědectví Dra S-a, a zejména Karla S-ho o sdělení obžalovanému B-ovi při oné příležitosti o nezávadnosti obsahu kufríku (čís. 5), pak výtku protizákonného omezení stíhacího práva veřejného obžalobce zamítnu-

tím návrhu na výslech vyšetřujícího soudce, by byla kontrolována správnost těchto svědectví (čís. 4), tatáž výtká pro přiznání práva podle Šu 153 tr. ř. Karlu S-ovi, pak výtká pro zamítnutí návrhu veřejného obžalobce na výslech svědků policejního ředitele R-ho a policejních radů L-ho a Dra N-a o nařknutí Dra S-a, jakoby závadné snímky byly se snad dostaly do kufríku S-ova působením policie (čís. 4), konečně ve směru posléze uvedeném i výtká pomínutí dotyčných význačných výsledků trestního řízení proti Karlu S-ovi (čís. 5). Jest ovšem pravda, že reprodukce svědectví Dra S-a v důvodech rozsudku odchyluje se co do data, kdy se prý konala rozmluva o kufru mezi S-em a B-ou, od protokolu o hlavním přeličení, ježto rozsudek klade rozmluvu tu, dovolává se zmíněného svědectví, do měsíce listopadu 1922, kdežto Dr. Otto S. udal, že rozmluva ta konala se po podání obžaloby na S-ho, tedy po 16. prosinci 1922, a též v době, kdy kufr byl již nalezen. Než vada ta (nejde-li vůbec jen o přepsání v rozsudku) postrádá rozhodujícího významu, ježto svědek S. podle protokolu výslovně udal, že se rozmluva z druhé polovice prosince 1922 vlastně týkala jen dřívějšího již stejného rozhovoru mezi B-ou a S-em, že B. tázal se S-ho, zpraviv ho o nálezku kufru, zda trvá i nyní na tom, co mu (B-ovi) dříve řekl, totiž že v kufru není nic podezřelého, načež ho S. ujistil, že může opakovati jen to, co B-ovi již dříve řekl, že totiž v kufru jsou jen svrchník, římské právo a jakési knihy o Německu. Za těchto okolností pozbývá neshoda v datu druhé rozmluvy vůbec významu. Zásadně ovšem zakládalo by sotva zmatečnost, že soud pro svůj výrok, že úplně uvěřil svědkům Dru S-ovi a S-emu, neuvedl zvláštních důvodů, není-li situace taková, že uvedení zvláštních důvodů přímo vyžadovala. Než v souzeném případě sluší shledati neúplnost podle Šu 281 čís. 5 tr. ř. a nedostatek důvodů v tom, že soud zcela pomínul alespoň při výroku o úplné hodnověrnosti svědka S-ho (hodnověrnost Dra S-a z důvodu právě uvedeného nemá rozhodujícího významu) okolnosti při hlavním přeličení na přetřes příslé, na něž zmateční stížnost poukazuje, totiž, že S. již tím, že se doznane pustil do vyzvědačské činnosti, osvědčil povahu, k nedůvěře v jeho udání oprávnující, a že na skreslení příběhů, s jeho trestní věcí souvisejících, může míti přes pravoplatné odsouzení alespoň s hlediska obnovy trestního řízení zájem. Neboť okolnosti ty jsou jistě způsobilé otřásti věrohodností tohoto svědka, byť i do jisté míry potvrzena byla jeho výpověď svědkem Drem S-em, jelikož tento mohl jen potvrditi udání S-ovo, týkající se doby po nalezání kufru, kdy tvrzená zatajovací činnost beztak byla již skončena, nikterak však jeho seznání o původním hovoru s obžalovaným B-ou. Za těchto okolností ovšem zjištění úplné věrohodnosti svědka S-ho a zejména na něm spočívající výrok soudu, že obžalovaní musili býti pevně přesvědčeni, že v kufru nic závadného není, trpí při nejmenším neúplností, a to, jelikož by za tohoto předpokladu skutková podstata zločinu podle Šu 214 tr. zák. ovšem byla vyloučena, ve výroku o skutečnosti rozhodující. A byť i vada ta alespoň ohledně obžalovaného B-y, ohledně něhož zůstává neotřesenou zjištění soudu, že neměl vůbec úmyslu, závadný snad obsah kufru před vrchností zatajiti, neměla již významu, činí ohledně obžalovaného G-a, kde podobné okolnosti není, i tento dů-

vod osvobozujícího výroku vratkým. Tím ovšem odpadá sama sebou potřeba, zabývatí se též ještě výtkou zmatku podle čís. 4 Šu 281 tr. ř. pro zamítnutí návrhu na výslech vyšetřujícího soudce o správnosti dotyčného svědectví Dra S-a a S-ho, jakož i pro částečné přiznání práva podle Šu 153 tr. ř. svědku S-emu. Při tom budiž podotknuto, že jako jediná s touto trestní věcí související okolnost, o níž S. výpověď odepřel, mohlo by podle protokolu o hlavním přeličení v úvahu přijítí udání skutečností, o něž opírá svou domněnku, že závadné snímky byly do kufru na nádraží jím uloženého z třetí strany podstrčeny. Než, jelikož S. tuto svou domněnku podepřel důrazným tvrzením, že snímky v době, kdy dal kufrík na nádraží do úschovy, podle jeho nejlepšího vědomí a svědomí v něm nebyly, mohly by se skutečnosti, o nichž výpověď odepřel, týkati jen osoby, která podle jeho mínění kufrík po jeho odchodu vyzvedla a snímky do něho podstrčila. Že by ty měly pro otázku viny některého z obžalovaných nějaký význam, pro to není nejmenšího poukazu a mohlo by se v odepření, donutití svědka k jich udání, tím méně spatřovati omezování práv obžalobcových, když S. sám mluví jen o pouhé domněnce. Vytýká-li stížnost rozsudku, že ve výroku o možném podstrčení snímků do kufríku se strany třetí pominul pravoplatné odsouzení S-ovo pražskou porotou, vlastní tehdejší přiznání S-ovo a dotvrzující je posudek znalců písma, nelze důvodně o přímém pominutí těchto při hlavním přeličení ovšem na přetřes vzatých výsledků trestního řízení proti S-ovi mluvití, ježto soud pro své přesvědčení dovolává se výsledků průvodního řízení vůbec, k nimž ovšem náležejí i průvody stížností vytknuté. Než jde tu o nejasnost ve smyslu Šu 281 čís. 5 tr. ř., ježto všeobecné dovolávání se výsledků trestního řízení nechává pochybným, zda se skutečně soud při svém výroku zabýval důležitými zvláštními okolnostmi. Ovšem vada nejasnosti nebyla zmateční stížností zvláště uplatňována. Nepřipuštění důkazu policejními hodnostáři o pravdivosti svědkem Drem S-em dosvědčeného tvrzení T-ové, že jí již za její policejní vazby, tedy ještě před objevením kufríku S-ho, byly ukázovány fotografie později v kufríku nalezené, nemůže býti podkladem pro uplatňování zmatku Šu 281 čís. 4 tr. ř., poněvadž rozsudek ani nijak nenaznačuje, že by fotografie snad působením policie do kufríku byly bývaly podstrčeny. Ostatně nelze vyvrátiti důvod soudem pro zamítnutí návrhu uvedený, že pro délku doby zatím uplynulé, nedá se očekávati, že by svědci v tom směru mohli ještě vydati spolehlivé svědectví. Jen mimochodem budiž poukázáno na to, že úprava návrhů, jak tyto jsou protokolovány, málo vyhovuje předpisu Šu 222 tr. ř.

f) Posléze odůvodňuje rozsudek sprostění obžalovaného G-a poukazem na skutečnost, že obžalovaný včas a řádně oznámil policejnímu ředitelství, že kufr S-ho je na nádraží v šatně, v čemž, jak zřejmě nasvědčuje tomu dodatek, týkající se obžalovaného B-y, spatřuje další podklad pro své přesvědčení, že ani obžalovaný G. neměl úmyslu, kufrík s jeho závadným obsahem před policií zatajovati. Zmateční stížnost vyvrací tento názor nalézacího soudu výtkou, že nechává úplně nepovšimnuto, že upozornění policie stalo se teprve dne 17. prosince 1922, den po té, když již byla podána proti Aloisi B-ovi a Karlu S-emu obžaloba (§ 281

čís. 5), a uplatňuje současně zamítnutí návrhu veřejného obžalobce na opatření trestních spisů o vyzvědačství Jiřího N-ého, z nichž by byl soud seznal, že pro N-ého byl kufrík důležitým předmětem vyšetřování pro možné jeho cesty do Gdanska a že trestní věc jmenovaného byla skončena rozsudkem již před vyrozuměním policejního ředitelství. Možná ponechat stranou správnost domněnek zmateční stížnosti, opírajících se o vlastní udání obžalovaného G-a, proč G. dne 17. prosince 1922 upozornil policejního ředitele na kufrík S-ho. Nutno označiti pochybným, zda nalézací soud, kdyby byl uvažoval o tom, že policie byla obžalovaným G-em upozorněna na kufrík v době, když obžaloba na Karla S-ho a Aloise B-a byla již podána a když od případného nezdařeného pokusu kufrík vyzvednouti uplynula již delší doba, by byl v rozsudku vyslovil, že upozornění stalo se v č a s a ř á d n ě. Tím stávají se také vratkými důvody, které nalézací soud dovozuje ohledně úmyslu obžalovaného G-a v případě podařeného vyzvednutí kufríku. Proto i tento další důvod, z něhož soud sprostil zejména obžalovaného G-a z obžaloby, postižen jest neúplností ve smyslu Šu 281 čís. 5 tr. ř. Jelikož G. při přelíčení sám uvedl, že měl za to, že v kufríku má N-y pas, z něhož by snad bylo lze seznati, zda nebyl v Gdansku, což by ho (N-ého) bylo zabilo, mohl ovšem i návrh na opatření spisu ve věci N-ého, z něhož by byla vyšla na jevo důležitost této listiny pro osud N-ého a okolnost, že sdělení policejnímu řediteli stalo se teprve po ukončení trestního řízení proti němu, míti značný význam pro úmysl obžalovaného G-a při tvrzeném pokusu kufrík vyzvednouti. Proto i zamítnutí toho návrhu znamenalo nezákonné zkracování veřejného obžalobce v stíhacích právech a jest způsobilým podkladem pro další uplatněný zmatek Šu 281 čís. 4 tr. ř.

Zmateční stížnost uplatňuje též jako zmatek čís. 3 a 4 Šu 281 tr. ř., že nalézací soud »výsledkem« svédkyně Marie H-ové přes její zjevnou neschopnost vypovídati a přiznav jí přes odpor obžalobcův právo odepříti výpověď podle Šu 153 tr. ř., porušil předpisy Šu 151 čís. 3, po případě Šu 153 tr. ř. Než, jelikož sama stížnost musí připustiti, že celý výslech svédkyně omezil se na to, že prohlásila, byvši poučena o svém právu podle Šu 153 tr. ř., že nechce vypovídati, s čímž se soud spokojil, jest zřejmo, že tu není pro veřejného obžalobce zákonných podmínek pro uplatňování zmatku Šu 281 čís. 3 tr. ř., aniž Šu 281 čís. 4 tr. ř., že soud nevyhověl návrhu na odročení hlavního přelíčení, až se svédkyně zotaví. Pokud pak jde o tento zmatek, protože přiznáno bylo svédkyni právo podle Šu 153 tr. ř., a to v příčině celé svědecké výpovědi, stačí poukázati ke kvalitě svédkyně, jak jest dokumentována jejím odsouzením pro křivé svědectví ve věci B.-S-ové, jež zřejmě vylučuje, že by soud mohl její výpovědi o t é m ž e příběhu přikládati zvláštní význam pro zjištění viny obžalovaných, ať by již výpověď dopadla tak neb onak, zejména kdyžtž byl o kvalitě této svédkyně z obsahu jejích si odporujících výpovědí úplně informován z přečtených rozsudků a poznal výsledkem dotyčných svědků (přečtením svědeckých protokolů) celý ostatní materiál, který jak svédkyni H-ovou, tak i obžalovaného G-a v záležitosti pokusu vyzvednouti kufrík usvědčoval. Podle toho brání uplatňování této výtky veřejným obžalobcem předpis posledního odstavce Šu 281

tr. ř. Dle toho, co uvedeno, jest rozsudek v příčině obžalovaného G-a ve v š e c h bodech, o něž se sprostňující výrok opírá, otřesen a tím nabývá ovšem významu i výtky zmatečnosti podle Šu 281 čís. 5 tr. ř. z důvodu, že nalézací soud opomenul v rozsudku ohledně tohoto obžalovaného vůbec zjišťovati skutkový stav, o něž se obžaloba opírá. V příčině obžalovaného B-y, kde zjištění rozsudku, že neměl úmyslu, by závadný snad obsah kufríku v případě jeho vyzvednutí před vrchností byl zatajován, nebylo s úspěchem napadáno, přichází ovšem k platnosti to, co na počátku důvodů o zmatečnosti rozsudku pro nezjištění skutkového podkladu bylo uvedeno. Pokud byla nadhozena otázka, jak dalece je tu míti zření k ustanovení Šu 9 adv. řádu, netřeba se jí obírat, ježto nebyla vůbec vznesena obžaloba, že obžalovaní opomněli učiniti oznámení, nýbrž inkrimována toliko kladná činnost obžalovaných, totiž zatajení pŕtahů zločinu podle Šu 214 tr. zák. Poukazuje-li se na to, že předložení úschovného lístku v nádražní šatně bylo, nebyl-li předkladatel s to udati heslo, na něž zavazadlo mělo býti vyzvednuto, zcela nezpůsobilým prostředkem, kufríku se zmocniti, rozsudek nic podobného nezjistil a nevyloučil možnost, že by kufrík mohl býti vyzvednut osobou jinak důvěryhodnou za určitých předpokladů i bez hesla anebo z něho alespoň pod nějakou záminkou závadný obsah mohl býti odstraněn. Není tu proto podkladu pro tvrzení, že šlo o prostředek absolutně nezpůsobilý.

Čís. 2278.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Skutková podstata přečinu podle Šu 13 zákona nevyžaduje ani zisku (možnosti zisku) ani ziskuchtivého úmyslu pachatelova; nezáleží na ceně zboží, ani jaký konečný účel pachatel sledoval.

Veřejný zájem nevyžaduje výkonu trestu (článek I. čís. 3 odstavec třetí zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n.), byl-li v době, kdy je zboží dostatek, odepřen prodej malé části potravin (Š 13 zákona).

(Rozh. ze dne 6. února 1926, Zm I 758/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 12. září 1925, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem podle Šu 13 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., vyhověl však v zasedání neveřejném odvolání obžalované co do nepřiznání podmíněného odsouzení a dotyčný rozsudkový výrok změnil v ten rozum, že se obžalované podle §§ 1 a 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. povoluje podmíněný odklad výkonu trestu a že se zkušební doba stanoví na jeden rok. Podle článku I. čís. 3 odstavec čtvrtý zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n. jest však obžalovaná povinna, zaplatiti přisouzený jí trest na penězích.